

PURWANING DUMADI

**Gusti Allah nitahake langit lan bumi
dalah saisine kabeh
1:1-2:7**

1 Ing jaman kawitan Gusti Allah nitahake langit lan bumi. ² Anadene bumi mau campur-bawur lan suwung, segara kesaput ing pepeteng, dene Rohe Gusti Allah nglayang ing sadhuwure banyu.

³ Gusti Allah banjur ngandika: "Anaa pepadhang!" Tumuli ana padhang. ⁴ Padhang mau dipirsani wus becik lan Gusti Allah banjur misahake padhang karo peteng. ⁵ Kang padhang diparingi aran raina, dene kang peteng: wengi. Mangkono wus dadi sore lan esuk: dina kang kapisan.

⁶ Gusti Allah tumuli ngandika: "Anaa pepenthengan ing antarane banyu, kang misahake banyu karo banyu." ⁷ Gusti Allah banjur yasa penthengan sarta misahake banyu kang ana ing sangisoring penthengan karo banyu kang ana ing sandhuwure penthengan mau. Lan banjur kelakon. ⁸ Pepenthengan mau diparingi aran: langit. Mangkono wus dadi sore lan wus dadi esuk, dina kang kapindho.

⁹ Gusti Allah banjur ngandika: "Banyu kang ana ing sangisore langit ngumpula dadi saenggon, supaya kang asat katona." Banjur iya kelakon mangkono. ¹⁰ Kang asat kaparingan aran: bumi, lan kaklumpukane banyu diparingi aran: segara. Kabeh mau dipirsani Gusti Allah wus prayoga.

¹¹ Apamaneh pangandikane Gusti Allah: "Bumi metokna thethukulan, tetuwuhan kang ana wijine, wit-witan kang metu wohe warna-warna kang isi wiji ana ing bumi." Banjur iya kelakon mangkono. ¹² Bumi banjur nuwuhake thethukulan, sawernaning tetuwuhan kang ana wijine lan sakehing wit-witan kang metokake woh kang isi wiji. Lan iku mau dipirsani Gusti Allah wus prayoga. ¹³ Mangkono wus dadi sore lan wus dadi esuk: dina kang katelu.

¹⁴ Gusti Allah banjur ngandika: "Ing pepenthengan langit anaa pepadhang kanggo merang rina lan wengi, lan padha

dadia panengeran sarta titikaning mangsa kang tetep apadene dina lan taun. ¹⁵ Karomaneh padha dadia pepadhang ana ing pepenthengan langit supaya madhangi bumi." Lan iya kelakon mangkono. ¹⁶ Gusti Allah yasa pepadhang gedhe loro, kang gedhe dhewe supaya mengkua ing wayah rina, lan kang kepara cilik supaya mengkua ing wayah bengi, mangkono uga lintang-lintang. ¹⁷ Iku kabeh padha diprenahake dening Gusti Allah ana ing pepenthengan supaya madhangi bumi, ¹⁸ lan supaya mengku wayah awan lan bengi, karomaneh kanggo misahake padhang lan peteng. Iku kabeh dipirsani Gusti Allah wus prayoga. ¹⁹ Kaya mangkono wus dadi sore lan wus dadi esuk, dina kang kaping papat.

²⁰ Gusti Allah tumuli ngandika: "Ing banyu anaa makhluk urip kang pating kruwel uyel-uyelan lan bangsa manuk mabura ing sadhuwure bumi ngliwati pepenthengan." ²¹ Gusti Allah nuli nitahake kewan segara kang gedhe-gedhe lan sawernaning makhluk urip kang pating krogel ana ing banyu, apadene sawernaning manuk kang mawa suwiwi. Sarta iku dipirsani Gusti Allah wus prayoga. ²² Kabeh banjur padha diberkahi dening Gusti Allah, pangandikane: "Padha bebranahana lan tangkar-tumangkara ngebakana banyu segara, sarta bangsa manuk tangkar-tumangkara ana ing bumi." ²³ Mangkono wus dadi sore lan wus dadi esuk, dina kang kaping lima.

²⁴ Gusti Allah tumuli ngandika: "Bumi iki metokna makhluk kang urip warna-warna, kewan ingon-ingon, kewan kang rumangkang, lan gumremet sarta kewan alasan warna-warna." Banjur iya kelakon kaya mangkono. ²⁵ Gusti Allah akarya sato-kewan alasan warna-warna, kewan ingon warna-warna, kewan kang gumremet ana ing bumi warna-warna. Sarta iku dipirsani dening Gusti Allah wus prayoga.

²⁶ Gusti Allah banjur ngandika: "Mara Kita akarya manungsa kang mirib gambar lan pasemon Kita, iku pada nguwasanana iwak ing segara, manuk ing

awang-awang, lan kewan ingon tuwin bumi iki kabeh sarta marang sarupane kewan kang gumremet ana ing bumi.”

²⁷ Gusti Allah tumuli nitahake manungsa miturut gambare, anggone nitahake mirib gambaring Allah, lanang karo wadon anggone nitahake. ²⁸ Tumuli padha diberkahi lan dipangandikani: ”Padha bebranahana lan tangkar-tumangkara; ngebakana bumi lan telukna. Iwak ing segara lan manuk ing awang-awang sarta sakabehing sato-kewan kang rumangkang ana ing bumi iku padha sira kuwasanana.”

²⁹ Karomaneh pangandikane Gusti Allah: ”Lah ta sira iku padha Sunparingi sarupane thethukulan ing salumahing bumi kang mawa wiji lan sarupane wit-witan kang metokake woh mawa wiji, iku dadia panganira. ³⁰ Nanging sakehing sato-kewan ing bumi lan sakehing manuk ing awang-awang tuwin samubarang kang rumangkang ana ing bumi, kang kadunungan nyawa, iku Sunparingi tetuwuhan ijo kang dadi pakane.” Banjur iya kelakon mangkono. ³¹ Gusti Allah tumuli mirsani samubarang yeyasane, lan kabeh wus prayoga linuwih. Mangkono wus dadi sore lan wus dadi esuk, dina kang kaping nem.

2 Kaya mangkono iku rampunging dumadine langit, bumi lan saisine kabeh. ² Ing dina kang kapitu bareng Gusti Allah wus mungkasi pakaryane anggone yeyasa, ing dina kang kapitu banjur kendel anggone karya samubarang kang wus kayasa iku. ³ Gusti Allah tumuli mberkahi dina kapitu iku lan disucekake, marga ing dina iku kendel anggone karya samubarang kabeh kang wus katitahake mau. ⁴ Kaya mangkono caritane langit lan bumi nalika kati-tahake.

Nalika Sang Yehuwah Allah akarya bumi lan langit, — ⁵ durung ana thethukulan ing bumi lan durung ana tanem-tuwuh kang thukul ana ing ara-ara, marga Gusti Allah durung maringi udan marang bumi lan durung ana wong kang nggarap; ⁶ mung ana pedhut mumbul saka ing bumi kang nelesi salumahing bumi, — ⁷ nalika samana Sang Yehuwah Allah tumuli akarya manungsa, kang kinarya lebuning bumi, iku ing bolonganing irunge disebuli ambekaning urip; mangkono manungsa dadi titah kang urip.

Bab 1, ay 3: 2Kr 4:6 ay 6-8: 2Pt 3:5

ay 27-28: Pd 5:1-2, Mt 19:4, Mk 10:6, 1Kr 11:7 Bab 2, ay 2-3: Pa 20:11, Ib 4:4, 10 ay 7: 1Kr 15:45

Manungsa lan patamanan Eden 2:8-25

⁸ Karodene Sang Yehuwah Allah yasa patamanan ana ing tanah Eden ing sisih wetan; ana ing kono anggone mapanake manungsa kang wus kadamel mau. ⁹ Sang Yehuwah Allah banjur nukulake wit-witan rupa-rupa saka ing bumi, kang asri dineleng lan becik kanggo pangan, mangkono uga wit panguripan ana ing satengahing patamanan, sarta maneh wit pangawruhing becik lan ala.

¹⁰ Ana bengawan mili saka ing tanah Eden kang mbanyoni patamanan mau, lan saka ing kono banjur cawang dadi papat: ¹¹ kang kapisan jenenge bengawan Pison, kang nekuk ngubengi tanah Hawila kang akeh pametune mas. ¹² Emas weton ing tanah kono iku becik. Ing kono iya ana blendok bedholah lan sotya soham. ¹³ Bengawan kang kapindho aran: Gihon, iku kang iline nekuk ngubengi satanah Kusy. ¹⁴ Bengawan kang katelu aran: Tigris, kang iline metu sawetane tanah Asyur; lan kaping papate iku bengawan Efrat.

¹⁵ Sang Yehuwah Allah mundhut manungsa mau kapapanake ana ing patamanan Eden kakarsakake ngolah lan ngreksa, ¹⁶ sarta Sang Yehuwah Allah banjur paring dhawuh marang manungsa mangkene: ”Sawarnane wohing wit-witan ing patamanan iki kena sira pangan ing sasenengira, ¹⁷ nanging wit pangawruhing becik lan ala iku wohe aja sira pangan. Dene samangsa sira mangan wohe, mesthi sira bakal mati.”

¹⁸ Karomaneh ana pangandikane Sang Yehuwah Allah mangkene: ”Ora prayoga manungsa iku yen ijen bae; Sunkaryakne rowang kang sembada dadi jodhone.” ¹⁹ Nalika Sang Yehuwah Allah wus karya sarupane sato-kewan ing ara-ara lan sarupane manuk ing awang-awang saka lemah, banjur padha ditekakake ana ing sangarepe manungsa, karsane supaya pirsu kapriye anggone bakal njenengake, lan jeneng kang diwenehake manungsa marang sadhengah kang urip mau, iya iku dadia jenenge. ²⁰ Mangkono dadine manungsa menahi jeneng marang sarupane sato-kewan lan manuk ing awang-awang apadene marang sarupane sato ing ara-ara; mung manungsa

kang durung duwe rowang kang sembada dadi jodhone. ²¹ Nuli Sang Yehuwah Allah ndadekake manungsa turu kepati, lan sajrone turu dipundhut igane siji, dene tilas panggonane balung iga mau diiseni daging. ²² Iga kang kapundhut saka ing manungsa mau banjur diwangun dening Sang Yehuwah Allah dadi wong wadon, banjur diajokake marang ing ngarepe manungsa. ²³ Ing kono pangucap manungsa: "Yaiki balung saka balungku lan daging saka dagingku, iku kaaranana wadon, awit kajupuk saka kang lanang." ²⁴ Mulane wong lanang bakal ninggal bapa-biyunge lan rumaket marang bojone, sarta sakarone iku bakal dadi daging siji. ²⁵ Anadene manungsa lan bojone sakarone iku padha wuda, nanging ora rumangsa isin.

ay 9: Wy 2:7, 22:2,14 ay 24: Mt 19:5, Mk 10:7-8, 1Kr 6:16, Ep 5:31

Manungsa tumiba ing dosa 3:1-24

3 Anadene ula iku kang julig dhewe ing antarane sakehing kewan dharatan karyane Sang Yehuwah Allah, mangka iku celathu marang wong wadon mau: "Temptunipun Gusti Allah paring dhawuh dhateng sampeyan: Sira aja mangan wohing sarupane wit-witan ing patamanan iki! Rak inggih, ta?" ² Pangucap wong wadon marang si ula: "Wohe wit-witan ing patamanan iki kabeh kena bae dakpangan, ³ nanging tumrap wohing wit kang ana satengahe patamanan iki, ana dhawuhe Gusti Allah mangkene: Aja sira pangan, malah ndemok bae aja, supaya sira aja padha mati." ⁴ Nanging si ula calathu marang wong wadon mau: "Boten-botenipun sampeyan sami pejah, ⁵ nanging Gusti Allah mirsa, samangsa sampeyan nedha wohipun wit punika, sampeyan badhe kaparingan awasing paningal, temah dados sami kaliyan Gusti Allah, saged nyumerepi ingkang sae lan ingkang awon." ⁶ Wong wadon mau nuli weruh yen wit iku becik kanggo pangan lan katon nengsemake, lan maneh wit iku menginake, awit bisa ngolehake kapinteran; tumuli methil wohe lan mangan, kang lanang kang uga ana ing kono iya diwenahi lan iya banjur mangan. ⁷ Ing kono mripate wong loro mau padha kabuka, temahan padha sumurup yen wuda; mulane tumuli padha nggandheng-nggandheng godhong anjir kagawe awer-awer.

⁸ Sakarone bareng padha krungu sabawane tindake Sang Yehuwah Allah lumampah ing patamanan, mbeneri wayah sumiliring angin raina, manungsa lan kang wadon banjur padha ndhelik saka ing ngarsane Sang Yehuwah Allah, ana ing satengahe wit-witan ing patamanan.

⁹ Nanging Sang Yehuwah Allah tumuli nimbali marang manungsa, pangandikane: "Sira ana ing ngendi?" ¹⁰ Unjuke kang kadangu: "Kawula mireng swaraning tindak Paduka wonten ing patamanan, temah kawula ajrih, amargi wuda; pramila kawula lajeng ndhelik." ¹¹ Gusti Allah ngandika: "Sapa kang aweh weruh marang sira yen sira iku wuda? Apa sira mangan wohing wit kang Sunwalerake marang sira supaya aja sira pangan?" ¹² Unjuke manungsa: "Tiyang estri ingkang Paduka paringaken dados sisihan kawula, punika ingkang nyukani wohing wit wau dhateng kawula, lajeng kawula tedha." ¹³ Sang Yehuwah Allah tumuli ngandika marang wong wadon: "Pratingkah apa kang wus sira lakoni?" Unjuke wong wadon: "Sawer punika ingkang ngapusi kawula, kawula lajeng nedha." ¹⁴ Ing kono Sang Yehuwah Allah banjur ngandika marang si ula: "Sarehne sira nglakoni kang mangkono iku, sira kena ing ipat-ipat ana ing antarane kewan ingon-ingon lan ing antarane sato ing ara-ara; lakunira bakal nlosòr nlapak weteng sarta lebu kang bakal dadi panganira sajegira urip. ¹⁵ Karodene Ingsun bakal ndadekake memungsuhan ing antarane sira lan wong wadon iki, lan ing antarane turunira lan turune wong wadon iki; turune wong wadon iki bakal ngremuk endhasira lan sira bakal ngremuk tungkake." ¹⁶ Wong wadon iku didhawuhi mangkene: "Ingsun bakal ngakehake banget karepotane anggonira meteng, klawan rekasa anggonira bakal nglairake anak; sira bakal kayungyun marang bojonira lan iku bakal mengku marang sira." ¹⁷ Sarta marang manungsa pangandikane: "Sarehne sira nuruti tembunge somahira sarta mangan wohing wit kang wus Sundhawuhake marang sira supaya aja sira pangan, mulane bumi kena ing ipat-ipat marga saka sira. Kalawan rekasa anggonira bakal mangan pametune ing sajegira urip. ¹⁸ Eri lan rerungkudan kang bakal diwetokake kanggo sira, sarta tetuwuhan ing bumi kang bakal dadi panganira. ¹⁹ Anggonira mangan rejeki bakal

kalawan kringeten rainira, nganti tumeka sira bali marang bumi kang dadi asalira. Amarga sira iku lebu, lan sira bakal bali dadi lebu maneh.”

²⁰ Anadene manungsa menahi jeneng Kawa marang sisihane, amarga iku dadi lajering sakehing ngaurip.

²¹ Sang Yehuwah Allah banjur ngaryakake sandhangan walulang marang manungsa lan kang wadon, sarta diang-gokake.

²² Sang Yehuwah Allah tumuli ngandika: ”Lah ta, manungsa iku wus dadi pepadhaningSun, bisa ngawruhi kang becik lan kang ala. Kang iku aja nganti mulung tangane methil lan mangan wohing wit panguripan temah urip lang-geng.” ²³ Mulane banjur ditundhung dening Sang Yehuwah Allah saka ing patamanan Eden, kakarsakake ngolah bumi kang dadi asale. ²⁴ Sawuse manungsa katundhung metu, Sang Yehuwah Allah banjur mrenahake kerub sawatara ana ing sawetane patamanan Eden, kanthi pedhang murub kang mobat-mabit, kanggo njaga dalan kang an-jog ing wit panguripan.

ay 1: Wy 12:9, 20:2 ay 13: 2Kr 11:3, 1Tm 2:14

ay 15: Wy 12:17 ay 17-18: Ib 6:8 ay 22: Wy 22: 14

OLD & NEW TESTAMENT (Revision)
IBS-01A-25M-062-1981
JAVANESE

PERCETAKAN LEMBAGA ALKITAB INDONESIA
CILUAR — BOGOR